

[Elgaard.]

I denne forbindelse vil jeg gerne spørge, om det ikke var rimeligt, at den højtærede minister, nu da vi har byggematerialerne, tog op til overvejelse i nogen grad at vende tilbage til en tilstand, hvorunder de private byggherrer også kunne være med i forsyningen af det danske samfund med boliger. Nu skal jeg indrømme, at der i forslaget er indeholdt ændringer med statslån op til 90 pct., der kunne synes at være en håndsrækning til det private byggeri. Jeg er imidlertid bange for, at disse bestemmelser ikke kommer til at virke på den rigtige måde, og jeg ville have foretrukket, om den højtærede minister havde fundet en anden vej frem. Det kan måske være vanskeligt at finde andre veje, men jeg kan jo udkaste en tanke, og så kan den højtærede minister eventuelt afvise den med det samme eller tage den op til overvejelse. Kunne man ikke tænke sig, at man stillede det private boligbyggeri nogenlunde lige så gunstigt som det sociale boligbyggeri, men at man samtidig gav det en forpligtelse — ikke med 20 års kontrol, således at bygherrerne ikke skulle kunne frigøre sig, ikke skulle kunne indfri deres lån og derefter få rådighed over deres ejendom —, men en forpligtelse til, hvis de opførte et kompleks af en eller anden størrelse, 20 lejligheder f. eks., så indenfor dette byggekompleks at indrette to eller tre lejligheder — hvor mange man nu vil, det er kun eksempelvis, jeg nævner det — til aldersrentemodtagere, til en fastlagt leje, at man altså gav de private byggherrer mulighed for at genoptage deres byggevirkksomhed, samtidig med at de måtte yde et bidrag til at hjælpe den del af befolkningen, som man under særlige forhold først og fremmest må hjælpe til lejligheder.

Derigennem ville man også opnå at få aldersrentemodtagerne placeret ude blandt den øvrige befolkning. Jeg er slet ikke tilhænger af, at man gennem opførelse af disse aldersrenteboliger isolerer alle de gamle, at man bogstavelig talt samler dem i en dyng, så de er uden føling med den øvrige befolkning. Jeg tror, mange af disse gamle mennesker ligesom føler sig skubbet lidt til side af samfundet, og derfor vil jeg henstille til den højtærede minister at prøve at finde nye veje, inden vi er færdige med dette lovforslags behandling i et udvalg.

Jeg vil også gerne gøre nogle bemærkninger vedrørende kommunernes garantier. Det er mit indtryk, at mange kommuner allerede nu er inde i så store garantiforpligtelser, at de føler sig ængstelige og er tilbageholdende i øjeblikket med hensyn til at yde garantier.

Nu er disse garantiforpligtelser også i tidens løb undergået betydelige bevægelser. For at vende tilbage til statsboligfonden: der står i lovforslagets bemærkninger, at statsboligfonden, altså staten, har tabt 5,6 mill. kr., medens kommunerne har tabt ca. 4,5 mill. kr., altså tilsammen godt 10 mill. kr.

Men der er en anden side vedrørende kommunernes garanti, som jeg synes fortjener opmærksomhed. Det er, som om kommunerne i begyndelsen af den periode, hvori denne form for støtte til boligbyggeriet har været herskende, var ligesom mere villigt indstillet overfor tanken, og at de nu er mere tilbageholdende. Dette må jo have en forklaring, og mon den ikke kan være den: hvis en kommune ved siden af sine almindelige kommunale opgaver gennem dette specielle garantiforhold pådrager sig forpligtelser, der i forhold til kommunens årlige budget i virkeligheden er urimelig store, har så kommunalbestyrelsen andet at gøre end at sige: vi vil ikke mere?

Udfra denne betragtning kan man selvfølgelig godt forstå, at ministeren nu foreslår, at staten skal overtage en del af den garanti, som kommunerne hidtil har ydet, og dette vil vel særlig give sig udslag i de kommuner, som har været stærkt engageret med garanti i nybygninger, men det rækker også videre i den forstand, at det i fremtiden kan komme til at gælde med hensyn til opførelse af aldersrenteboliger; tilsvarende gælder den forøgede refusion i forhold til huslejenedsættelsen. Det er selvfølgelig prisværdigt af den højtærede minister, at han føler med de kommuner, der er kommet over det stade, hvor de med tryghed ville være med, men det er jo et spørgsmål, om man for boligbyggeriets vedkommende skal føre den linie videre, således at staten efterhånden overtager en større og større part af byrderne både med hensyn til lånene, garantien og huslejetilskuddet. Så sejler vi jo — det er måske også ministerens ønske — lige lukt frem i retning af, at det hele bliver statsbyggeri og at kommunerne frigør sig, og så kunne det alligevel være, at rigsdagens medlemmer ville tænke sig mere om, end mange gør for tiden, vedrørende hele dette forhold.

Venstre var med til at gennemføre den forrige byggestøttelov, og hvis vi ved behandlingen i udvalget kan få nogenlunde fast grund under fødderne vedrørende den udvikling, der her forberedes, vil jeg selvfølgelig på nuværende tidspunkt ikke afvise arbejdet på at nå et tilfredsstillende resultat.

Efter lovforslaget vil der altså nu kunne